

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Pražský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Modřanská základní škola s rozšířeným vyučováním jazyků

Angelovova 3183, 143 00 Praha 4 - Modřany

Identifikátor školy: 600 037 045

Termín konání orientační inspekce: 8. - 13. února 2002

Čj.	010 193/02-2700
Signatura	oa4zv128

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Dle zřizovací listiny ze dne 27. května 1993 vydané zřizovatelem, Městskou částí Praha 12, Písková 25 830, 143 12 Praha 4 - Modřany, je škola příspěvkovou organizací s právní subjektivitou. V letech 1995 - 1999 byla zřizovací listina postupně doplněna čtyřmi dodatky. Škola sdružuje základní školu (1. - 9. ročník), školní družinu, pedagogicko-psychologickou školní službu, školní jídelnu a mateřskou školu. Kromě hlavní budovy má dvě odloučená pracoviště: Hasova 3094 a Mladenovova 3240. V roce 1996 získala statut fakultní školy Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy.

Škola realizuje v 1. – 9. ročníku vzdělávací program MŠMT čj. 15 724/97-20, Národní škola. V následujících třídách ale i další programy: VIII.E., IX.C - čj. 16 847/96-2 (Základní škola), III. - IX.A, III., VII. a VIII.B - čj. 16 847/96-2 (Základní škola s rozšířeným vyučováním cizích jazyků), IX.B. - čj. 16 847/96-2 (Základní škola s rozšířeným vyučováním matematiky a přírodovědných předmětů). V letošním školním roce má celkem 868 žáků v 41 třídách.

Příslušným orgánem státní správy je Magistrát hlavního města Prahy, odbor školství (Novodvorská 1010/14, 142 00 Praha 4).

Orientační inspekce se zaměřila v základní škole na hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání v českém jazyce, dějepisu, matematice a v bloku přírodovědných předmětů a na hodnocení podmínek vzdělávání vzhledem ke sledovaným předmětům. V ekonomické oblasti byla posuzována personální a mzdová agenda, dále využití prostředků ze státního rozpočtu za rok 2000 určených na učebnice, učební pomůcky a na další vzdělávání pedagogických pracovníků.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Český jazyk a literatura

Obsah učiva i časové dotace jsou ve všech ročnících v souladu se zvoleným vzdělávacím programem. Jednotným způsobem zpracované tematické časové plány respektují závazné osnovy a kontinuitu výuky mezi jednotlivými ročníky. Jsou dosti stručné a pro vlastní přípravu vyučování ani pro kontrolu vedení školy nemají velký význam. Volitelný předmět cvičení z českého jazyka se orientuje na rozšíření a prohloubení učiva a na přípravu žáků k přijímacím zkouškám na střední školy. Plánování má velmi dobrou úroveň.

Z osmi vyučujících jsou čtyři odborně a pedagogicky způsobilí, ze tří ostatních jedna vystudovala speciální pedagogiku, druhá dokončuje v letošním roce vysokoškolské studium, třetí má vysokoškolské vzdělání jiné odbornosti neučitelského směru. Absence příslušné kvalifikace i menší školská praxe jen v malé míře negativně ovlivňují kvalitu vyučování. Personální podmínky jsou velmi dobré.

Vyučuje se většinou v kmenových třídách, které mají zčásti charakter odborných učeben a kam žáci docházejí za jednotlivými učiteli. V době inspekce byly všechny prostory upravené a čisté; jejich uspořádání je funkční a esteticky podnětné. Třídní nástěnky prezentují žákovské slovesné a výtvarné práce, jsou i názorovou tribunou a jedním z prostředků vzájemné komunikace žáků i učitelů. Zveřejněné materiály mají také neopominutelný výchovný aspekt. Školní nábytek většinou splňuje ergonomické parametry vzhledem k věku žáků. Ve struktuře sledovaných vyučovacích hodin se jen málo objevily cílené relaxační momenty. Kabinet českého jazyka soustřeďuje v potřebném množství odbornou literaturu, pomocné knihy, pracovní listy a folie, literární texty, slovníky a gramatické tabule. Pro četné soubory zvukových nosičů je k dispozici přenosný radiomagnetofon s CD mechanikou. Relativně malé

vybavení audiovizuální technikou vzhledem k počtu žáků vyžaduje pro její využití přesuny žáků do prostor, kde je stabilně umístěna (např. video). Výukový software lze využít pouze v odborné učebné informatiky. Učitelé připravují pro vyučování řadu materiálů (pracovní listy apod.), které jim určená pracovnice podle potřeby kopíruje. Používané učebnice mají schvalovací doložku MŠMT. Materiální a psychohygienické podmínky jsou velmi dobré.

Sledovaná výuka byla vždy pečlivě připravena. Učitelé v naprosté většině využívali metody, které mají žáky aktivizovat, vést je ke kooperaci, k aktivnímu osvojování učiva, k vlastní kreativitě, k formulování a obhajování svých názorů. Vyučování akcentovalo také výchovné aspekty, funkčně využívalo mezipředmětové vztahy i vlastní poznatky a životní zkušenosti dětí. Zejména literární výchova a stylistika rozvíjely emocionální stránku dětské osobnosti i komunikační dovednosti.

Značným přínosem je tzv. alternativní vyučování, v němž se speciální pedagog věnuje menšímu kolektivu integrovaných žáků se specifickými vývojovými poruchami učení soustředěných z paralelních tříd a volí přiměřené pracovní tempo a formy činnosti. V náročném vyučování ve specializované třídě se učitelka nadto úspěšně vyrovnává i s četnými projevy hyperaktivního chování některých dětí.

Jistým dílčím problémem byla organizace vyučování, kdy se některé formy činnosti (práce ve skupinách, samostatná práce) mýjely se zamýšleným účinkem a nevedly k předpokládaným výsledkům. Spíše ojedinělá převaha činnosti učitele ve frontálním vyučování rovněž neumožnila v plném rozsahu naplnit stanovený cíl vyučovací hodiny.

Sledovaný výběr žakovských písemností měl celkově průměrnou úroveň. Kontrolní pololetní testy připravované odbornou komisí českého jazyka jsou svým obsahem i rozsahem na horní hranici přiměřenosti, přesto je zejména jazykové třídy úspěšně zvládají. Obsahují však některé ne zcela přesné instrukce a používají některých termínů (např. při výčtu alternativních možností řešení), s nimiž se žáci ještě prokazatelně neseznámili. V několika případech do nich přesahuje též učivo, které je v osnovách vzdělávacího programu Národní škola uvedeno až ve vyšším ročníku; avšak tento vzdělávací program eventuelní úpravy a změny umožňuje. V porovnání s výslednou klasifikací testů v jednotlivých třídách je pololetní klasifikace českého jazyka zřetelně, a mnohde výrazně lepší. Organizace, metody a formy vyučování mají celkově velmi dobrou úroveň.

Hlavním prostředkem úvodní i průběžné motivace byly především zvolené vyučovací metody, vlastní příprava žáků na vyučování, možnost aktivního uplatnění jejich znalostí, dovedností i názorů. V některých případech, zejména ve třídách s rozšířeným vyučováním některých předmětů, však učitelé více spoléhali na motivaci vnitřní, vyplývající již z účasti žáků v tomto výběrovém programu. Frontální vyučování s převahou činnosti učitele nebo dílčí organizační problémy při aplikaci jiných vyučovacích metod negativně ovlivňovaly žakovskou aktivitu, pozornost, soustředění i pracovní výsledky.

Podíl hodnocení, vzájemného hodnocení žáků i vlastní sebereflexe jednotlivců závisel na úspěšné aplikaci aktivizačních metod a ve sledovaném vyučování se v jednotlivých případech zřetelně lišil. I když hodnocení spojené s klasifikací nebylo výrazným prvkem ve většině sledovaného vyučování, četnost klasifikačních záznamů v žakovských knížkách byla přiměřená uplynulé části školního roku; mírně převažovalo hodnocení psaných projevů. Motivace a hodnocení jsou velmi dobré.

Charakteristickým rysem sledovaného vyučování byla příznivá, otevřená atmosféra a vzájemná komunikace mezi učiteli a žáky. Respekt žáků vycházel z přirozené autority, kterou si učitelé získali svým působením a osobnostními dispozicemi. Jejich vstřícnost, smysl pro humor, ale i trpělivost nebyly na újmu stanoveným nárokům. Svým chováním děti mnohdy projevily v době

inspekce i zřetelnou solidaritu s učitelem. Rozvoj žakovských komunikativních dovedností však v některých případech omezovala ne zcela zdařilá aplikace zvolených vyučovacích metod. Interakce a komunikace mají velmi dobrou úroveň.

Kvalita vyučování českého jazyka a literatury má přes některé dílčí problémy velmi dobrou úroveň.

Dějepis

Obsah učiva i časové dotace jsou ve všech ročnících v souladu se zvoleným vzdělávacím programem. Tematické časové plány respektují závazné osnovy a kontinuitu výuky mezi jednotlivými ročníky, ale nezohledňují aktuální podmínky v jednotlivých třídách a ročnících, např. jednohodinovou týdenní dotaci nebo časový skluz z předchozího ročníku. Jsou velmi stručné a pro vlastní přípravu vyučování ani pro kontrolu vedení školy nemají praktický význam. Plánování zcela závisí na používaných učebnicích. Ze záznamů v třídních knihách jsou zřejmé i časové disproporce neodpovídající rozsahu učiva některých tematických celků a málo efektivní využívání vyučovacích hodin. Plánování je ještě vyhovující.

Odbornou a pedagogickou způsobilost má jedna učitelka, ze tří dalších vyučujících má jeden způsobilost pedagogickou, druhý by měl v letošním roce dokončit vysokoškolské studium s příslušnou odborností, třetí má humanitní vysokoškolské vzdělání neučitelského směru. Absence příslušné odbornosti i kratší školská praxe a menší zkušenost ovlivňují do jisté míry nepříznivě kvalitu vyučování i výsledky činnosti odborné komise. Personální podmínky jsou průměrné.

Vyučuje se v kmenových třídách, jejichž prostředí bylo již zevrubněji popsáno v oddílu o českém jazyku. Ve struktuře sledovaných vyučovacích hodin se jen zřídka objevily cílené relaxační momenty. Kabinet dějepisu obsahuje soubor starších map, nástěnné tabule stavebních slohů, několik titulů naučné a encyklopedické literatury; pro starší diapozitivy, několik videokazet a multimediálních kompaktních disků jsou pouze omezené možnosti využití vzhledem k malé dostupnosti didaktické techniky. Používané učebnice mají schvalovací doložku MŠMT. Učitelé připravují žákům k jednotlivým tématům pracovní listy pro samostatnou i skupinovou práci. Materiální podmínky jsou ještě vyhovující.

Sledované vyučování bylo pečlivě připraveno. Obdobně jako v českém jazyku využívali učitelé často aktivizující metody, obdobně, ale ve větší míře, se v konkrétní organizaci vyučování projevily jako málo účinné. Žáci je nepřijali za své a necítili se k práci v potřebné míře motivováni. Vyučování se orientovalo především na jednotlivé historické skutečnosti a pojmy, aniž se příliš zabývalo jejich konkrétním obsahem a aniž by žáci o nich získali zcela konkrétní představu. Opomíjelo vzájemné souvislosti, příčiny a důsledky historických jevů, nedospívalo k souhrnnému pohledu na dané téma. Ojedinele se objevily problémy ve věcné interpretaci učiva. Organizace, metody a formy vyučování mají průměrnou úroveň.

Úvodní i průběžnou motivaci často nahrazovalo pouhé seznámení s programem vyučovací hodiny, jen zřídka podpořila zájem žáků atraktivní forma výuky (např. kvíz zaměřený na poznávání historických osobností). Některé organizační problémy negativně ovlivňovaly žakovskou aktivitu i výsledky vyučování. Pokud se týká problematiky hodnocení a klasifikace, shoduje se v podstatě s konstatováním v oddílu o českém jazyku. Motivace a hodnocení jsou průměrné.

Atmosféra ve vyučování, vztahy mezi žáky a učiteli, úroveň vzájemné komunikace jsou rovněž shodné s konstatováním v oddílu o českém jazyku. Výše uvedené problémy v organizaci vyučování však zřetelněji oslabily rozvoj komunikativních dovedností, aktivitu i vlastní zájem

žáků. Interakce a komunikace jsou průměrné.

Kvalita vyučování dějepisu je průměrná.

Matematika

Obsah učiva i časová dotace hodin matematiky odpovídají zvoleným vzdělávacím programům, až na výuku v jedné třídě 9. ročníku, kdy došlo k faktickému snížení hodinové dotace o jednu hodinu týdně (viz část Informatika). Z tematických časových plánů je zřejmá kontinuita výuky a střídání tematických celků učiva aritmetiky, algebry a geometrie. V plánu 6. ročníku vzdělávacího programu Národní škola je zařazeno sedm témat učiva z vyššího ročníku. I když zvolený vzdělávací program takovou možnost nevyklučuje, může být tato úprava pro některé žáky vzhledem k náročnosti přechodu z prvního na druhý stupeň zdrojem obtíží. V 9. ročníku je začleněna průběžná příprava k přijímacím zkouškám. Během celého roku mají žáci také možnost navštěvovat bezplatné doučování organizované individuálně podle jejich potřeb. Bezprostřední příprava na výuku byla zodpovědná, ojediněle se nepodařilo plánovaný program v plné šíři realizovat. Plánování je i přes uvedený nedostatek velmi dobré.

Matematiku ve škole vyučuje celkem šest učitelek. Z nich jsou čtyři odborně a pedagogicky způsobilé, jedna vyučující je způsobilá pouze pedagogicky a jedna má vysokoškolské vzdělání jiné odbornosti. Personální podmínky jsou velmi dobré.

Vzhled kmenových tříd, kde se vyučuje, má velmi dobrou estetickou úroveň. Funkční žákovský nábytek je často netradičně uspořádán, aby žáci mohli efektivněji spolupracovat v rámci kooperativních forem výuky. Používané schválené učebnice tvoří ucelené řady. K procvičení učiva slouží pracovní sešity a sbírky příkladů. K dispozici je i výukový software. Kabinet matematiky disponuje základními pomůckami, ale pedagožky je při výuce velmi málo používaly. Didaktická technika se ve sledované výuce neobjevila, přestože v některých hodinách by její využití pomohlo k rychlejšímu pochopení nové látky. Materiální podmínky jsou průměrné.

Výuka sledovala jasný cíl, měla promyšlenou strukturu a navazovala na předchozí témata. Ve většině klasicky vedených hodinách se vhodně střídaly metody a formy práce (řízený rozhovor při společném opakování, samostatná písemná práce žáků, výklad a písemné procvičování nové látky). Při úvodním opakování některé učitelky nepřesně formulovaly otázky, nedávaly žákům potřebný čas na promýšlení, shrnovaly probrané učivo bez aktivní účasti žáků. Výjimečně si vyučující při výkladu dostatečně nezjistila, zda žáci novou látku chápou, a nedala jim příležitost k doplňujícím otázkám. Jindy výklad aktivně akceptovala pouze malá skupina žáků, ostatní pouze opisovali informace z tabule.

Samostatná nebo skupinová práce žáků sloužila k upevnění učiva, poskytovala učitelkám zpětnou vazbu. Umožňovala individuální práci se slabšími žáky. Skupinovou práci také jednorázově doplnila následná prezentace jejích výsledků a nácvik tvorby příkladů pro spolužáky. Neuplatnila se vnitřní diferenciací podle individuálních schopností, ale pracovní tempo bylo přiměřené věku a schopnostem dětí. K žákům se specifickými vývojovými poruchami učení přistupovaly učitelky trpělivě a vstřícně. Zadané domácí úkoly byly přiměřené rozsahem a vycházely z učiva probíraného v hodině. Úprava některých školních sešitů je však nedbalá, příklady nejsou vždy dopočítány ani opraveny. V organizaci výuky, v účelnosti a vhodnosti použitých metod a forem práce jsou zjištěná pozitiva a negativa téměř v rovnováze.

Úvodní motivace spočívala v popisu průběhu a cíle hodiny. Průběžná motivace závisela na schopnosti vyučujících zaujmout žáky daným tématem a efektivně s nimi komunikovat. Děti nebyly vedeny k sebehodnocení a ke vzájemnému hodnocení práce. Občas chybělo shrnující, ale i adresné závěrečné zhodnocení, jen některé vyučující pochválily za snahu a zvládnutí učiva.

Namátkově kontrolovaná klasifikace byla přiměřená, četnost hodnocení v žákovských knížkách odpovídalo průběhu školního roku. Účinnost motivace a způsob hodnocení jsou průměrné.

Výuka probíhala v příjemné pracovní atmosféře. Žáci respektovali stanovená pravidla chování. Při vyučování však byli spíše pasivní, převažovala komunikační aktivita vyučujících. Zájem žáků o předmět stimuluje i jejich účast v matematických soutěžích „Pythagoriáda“, „Matematická olympiáda“ a „Klokán“. Komunikace a interakce jsou průměrné.

Vyučování matematiky má průměrnou úroveň.

Informatika, praktické činnosti – práce s počítačem

Informatika je zařazena v 6. ročníku do nadstavbové části vzdělávacího programu Národní škola, v 8. ročníku jako volitelný předmět v programu Základní škola, v ostatních ročnících se vyučuje v rámci praktických činností. V jedné třídě 9. ročníku je včleněna v jednodinové týdenní dotaci do matematiky, ale tuto úpravu zvolený vzdělávací program neumožňuje. Došlo tím k porušení učebního plánu čj. 21 968/96-22, Základní škola, s rozšířeným vyučováním matematiky a přírodovědných předmětů. Obsah učiva je v souladu s osnovami všech vzdělávacích programů. Učitelé zpracovali funkční tematické plány s rozvržením učiva do jednotlivých ročníků. Žáci jsou rozděleni do skupin většinou tak, aby každý mohl samostatně pracovat. Sledovaná výuka byla zodpovědně připravená. Plánování výuky předmětů je i přes uvedený nedostatek velmi dobré.

Ze dvou učitelů jeden je plně kvalifikovaný, druhý nesplňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti, ale kvalitu výuky to negativně neovlivnilo. Aprobovaný učitel svého kolegu odborně a metodicky vede a velmi dobře vzájemně spolupracují. Personální podmínky jsou velmi dobré.

Počítačová učebna je vybavena dvanácti multimediálními klientskými stanicemi Pentium Celeron, které pracují s operačním systémem MS Windows 98. Server s MS Windows 2000 je připojen pevnou linkou k internetu bez omezení objemu přenesených dat a počítače mohou využívat jeho služeb. K vybavení náleží též barevná inkoustová tiskárna a skener. Žáci pracují s programy Word, Excel a PowerPoint a získávají poznatky z práce v prostředí internetu, základy z tvorby www stránek, seznamují se s různými grafickými editory a se základy programovacích jazyků Karel, Baltík, Logo. Absenci učebnic nahrazují velmi dobře vedené sešity. Škola vlastní cca 50 multilicenčních titulů výukového a aplikačního software. Materiální podmínky jsou vynikající.

Základ sledovaného vyučování tvořila práce žáků, kteří pracovali tempem přiměřeným jejich věku a schopnostem. Učitelé vysvětlovali nové učivo na souborech, které si předem vytvořili. Pro žáky, kteří dříve splnili zadání, připravili další činnosti. Získané poznatky žáci později aplikovali na náročnějších příkladech. Zadané úkoly byly pečlivě připravené, účelné a srozumitelně formulované. Děti nememorovaly probrané učivo, ale naopak se učily vyhledávat souvislosti a nacházet osobitá řešení zadaných úkolů. Organizace, formy a metody činnosti mají velmi dobrou úroveň.

Atraktivita učiva, jeho další význam pro práci ve škole i v životě, žáky dostatečně motivovaly. Učitelé žáky soustavně sledovali a kontrolovali, individuálně pracovali s těmi, kteří potřebovali jejich pomoc. V závěru někdy chybělo celkové ukončení hodiny, shrnutí učiva a zhodnocení práce. Kvalitní materiální zázemí předmětů, promyšlená organizace, vhodné metody a formy výuky se odrážejí ve velmi dobré úrovni motivace, rezervy jsou v hodnocení žáků. Motivace a hodnocení jsou nadprůměrné.

Styl práce podporoval otevřenou komunikaci. Již samotný zájem žáků získat znalosti z informatiky iniciuje dobré pracovní klima. Tento zájem dále podněcuje úspěšná účast

některých dětí ve třech obvodních soutěžích (programování, aplikační software, o nejlepší stránky školy) a ve třech školních soutěžích (tvorba www stránek, soutěž v prostorové orientaci a v programování). V interakci a komunikaci převažují pozitiva.

Kvalita vzdělávání v předmětech informatika a praktické činnosti – práce s počítačem má velmi dobrou úroveň.

Blok předmětů s přírodovědným zaměřením (fyzika, chemie, přírodopis, zeměpis)

Časové dotace předmětů jsou v souladu se zvolenými učebními plány. Odborná komise zpracovala tematické plány, které obsahují časové rozvržení témat, plánované metody, náměty na laboratorní práce, projekty, exkurze a vycházky. Při náročném plánování všech přírodovědných předmětů respektovali učitelé odlišnou dotaci hodin v různých programech a v rámci užívané metodiky naplánovali výuku „napříč osnovami“, tj. se vzájemným propojením témat s cílem zjišťování a aplikace souvislostí. Dalším výrazným rysem plánů je akcent na poznatky z regionu. Na výuku povinných předmětů vhodně navazují volitelné předměty - praktika z chemie (VIII.C, D) a praktika z přírodovědných předmětů (IX.C). Úroveň plánování a přípravy výuky je vynikající.

Kvalifikace, zkušenosti a zaměření jednotlivých vyučujících jsou využívány s ohledem na velikost školy přiměřeně. Z deseti učitelů je sedm odborně a pedagogicky způsobilých, tři nesplňují požadovanou kvalifikaci (13 hodin výuky zeměpisu ve třídách VI.A, B, C, D, VII.B, D, E, VIII.C).

Vyučuje se v polo odborných pracovnách (které jsou současně i kmenovými třídami), částečně vybavených audiovizuální technikou, a v chemické laboratoři. K dispozici je dostatek pomůcek, map, literatury, laboratorního skla a chemikálií pro pozorování i pro demonstrační a žákovské pokusy. Využívání výukového software je doložitelné z předložených laboratorních prací, samostatných žákovských projektů i z užitých alternativních učebních textů. Většina pomůcek je umístěna v kabinetech, menší část přímo v pracovnách, kde jsou vyvěšeny provozní řády. V pracovnách pro výuku fyziky a chemie je hasicí přístroj a v přilehlém kabinetě lékárnička. Používané učebnice jsou vhodné pro zvolený vzdělávací program. Úroveň prostředí a motivační výzdoba odpovídají potřebám staršího školního věku. Režim školy respektuje požadavky psychohygieny. Personální, psychohygienické a materiální podmínky výuky jsou velmi dobré.

Výběr a příprava pomůcek, stanovení cílů a volba metod vycházely ve sledovaném vyučování ze specifických cílů zvoleného vzdělávacího programu. Učitelé většinou užívali metod aktivního pozorování, samostatného i řízeného orientování se v informacích a získávání informací z experimentální činnosti. I méně frekventované frontální vyučování střídali s kooperativními technikami, které žáky aktivizovaly a které podporovaly rozvoj jejich komunikačních dovedností. Využívali didaktickou techniku, učební texty a další materiály. Respektovali didaktické zásady a většinou se jim dařilo vtisknout výuce jasnou strukturu a směr. Jen okrajově se ve výuce objevily drobné metodické nepřesnosti.

Úvodní opakování a procvičování učiva efektivně využívalo samostatnou žákovskou práci. Na přednesené referáty navazovala diskuse a hodnocení. Objevilo se i opakování formou ekologických her. Seznámení s novým učivem obvykle uvozoval rozhovor, vycházející z vlastních zkušeností žáků. Žáci rovněž samostatně pracovali s alternativními materiály, mapou, atlasy, učebnicemi, modely a s přírodninami. Perfektně provedené demonstrační a řízené žákovské pokusy, aktivizující metody formy činnosti a celé řízení výuky vedly k tomu, že žáci sami objevovali nové poznatky. Vůdčí roli učitele často nahradila samostatná práce, kterou učitel pouze koordinoval a případně při ní radil. Žáci se aktivně podíleli na tvorbě

zápisů v sešitech; jejich délka byla přiměřená a úprava písemností měla běžnou úroveň. Náročnost otázek a příkladů při opakování většinou odpovídala úrovni žáků. Vyučování zpestřily i křížovka, soutěž mezi skupinami, zajímavé informace nebo práce s chybou. Logický sled učiva navazoval na předcházející znalosti. Při výuce byl zřetelný individuální přístup k žákům. Organizace, formy a metody výuky jen s dílčími nedostatky naplňují zvolený vzdělávací program a v jejich aplikaci převažují pozitiva.

V úvodu sledovaných hodin vždy vyučující motivovali žáky seznámením s cílem hodiny. K průběžné motivaci využívali zejména žákovské referáty, projekty a soutěže. Práci žáků během vyučování hodnotili, ale závěrečně hodnocení někdy chybělo. V řadě hodin bylo patrné vedení dětí k sebehodnocení a ke vzájemnému hodnocení. Namátkově kontrolovaná klasifikace je přiměřená, rovněž četnost známek za první pololetí. Úroveň motivace a hodnocení je velmi dobrá.

Výuka probíhala v příjemné atmosféře. Učitelé měli přirozenou autoritu, jednali s žáky vlídně, s tolerancí přiměřenou věku dětí. Pěkné, korektní vztahy byly zřejmé ze způsobu vzájemné komunikace. Kooperativní techniky učení podporovaly osobnostní a sociální rozvoj žáků a pozitivně ovlivnily rozvoj jejich komunikačních dovedností. Úroveň komunikace a interakce je velmi dobrá.

Kvalita vzdělávání v přírodovědných předmětech je velmi dobrá.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání ve sledované oblasti

Vzdělávání ve sledovaných předmětech má celkově velmi dobrou úroveň

HODNOCENÍ PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ

Plánování

Z řady předložených materiálů a dokumentů i z přímého sledování průběhu vyučování a provozu školy vyplývá, že koncepční záměry a dlouhodobé plánování cíleně směřují k tomu, k tomu aby poskytly žákům optimální vzdělávací program a příznivé podmínky pro jejich vzdělávání a celkový rozvoj. Specifické potřeby a zájmy žáků škola zohledňuje možnostmi rozšířeného vyučování jazyků, rozšířeného vyučování matematiky a přírodovědných předmětů (jediná třída 9. ročníku), nabídkou volitelných předmětů a řady aktivit mimo vyučování. Dále pak zřizováním specializovaných a vyrovnávacích tříd a paralelní výukou českého jazyka pro integrované žáky. V rámci projektu MŠMT zřídila škola vlastní psychologické pracoviště, školní pedagogickou-psychologickou službu Porozumění.

Na rámcový roční plán činnosti navazují operativní plány týdenní a dílčí plány jednotlivých složek školy. Stanoví termíny i konkrétní zodpovědnost za realizaci. Dílčím problémem je roční plánování v některých odborných komisích, které je spíše povrchní a formální, a také zařazení výuky informatiky do předmětu matematika (viz výše) v rozporu s platnými učebními osnovami.

Plánování je celkově velmi dobré.

Organizování

Ředitelka byla jmenována do funkce v r. 1992 Školským úřadem Praha 4. Poslední potvrzení ve

funkci bylo vydáno dne 27. července 1998.

Organizace výchovně-vzdělávacího procesu i provozu školy vychází z organizačního řádu, který vymezuje organizační strukturu školy včetně kompetencí čtyř zástupců ředitelky, vedoucích odborných komisí i jednotlivých pracovníků; participativní styl řízení podporuje jejich aktivitu a iniciativu. Pedagogická rada jako poradní orgán ředitelky se kromě organizačních a provozních záležitostí zabývá především hodnocením prospěchu a chování, pedagogickými problémy a kritickým hodnocením vlastní pedagogické práce. K operativnímu řízení slouží provozní porady. Na tvorbě školního řádu pro žáky se podíleli i rodiče. Podněty z workshopů i evaluačních dílen přispívají ke zkvalitnění pedagogické práce.

Odborné komise pro jednotlivé předměty se zabývají plánováním a organizací vyučování, přípravou soutěží i akcí mimo vyučování, tvorbou kontrolních prací a analýzou jejich výsledků, metodickou pomocí při řešení výukových problémů, včetně vzájemných hospitací. Tyto činnosti jsou zřejmé z jejich interní dokumentace, jednotlivé komise je naplňují v různé kvalitě, jak vyplývá z oddílů popisujících vyučování. Kontrolovaná pedagogická dokumentace obsahuje okrajové nedostatky (nesprávné přepisování údajů, chybné značení ročníků a tříd, některé zápisy v třídních knihách mají menší vypovídací hodnotu).

Vnitřní informační systém školy používá standardních mechanismů (školní rozhlas, nástěnky, porady, osobní kontakt). Oboustrannou komunikaci mezi vedením školy a žáky zprostředkuje žákovský parlament. Zákonní zástupci jsou informováni na pravidelných třídních schůzkách a konzultačních hodinách pro rodiče. Velmi podnětné jsou společné konzultace učitele s rodiči za účasti žáka.

Dostatek informací o škole se zájemci dočtou v informačních listech a ve školním časopise Anděletí. Velmi atraktivním a kvalitním zdrojem informací jsou webové stránky školy, aktualizované dvakrát týdně. Prostřednictvím webové návštěvní knihy rodiče omlouvají absenci svých dětí, vznášejí dotazy ke škole, účastní se diskusí týkajících se různých problémů (např. začátek vyučování v 8,15 hod, vyučovací projekty atd.). Ředitelka poskytuje informace v souladu se zákonem o svobodném přístupu k informacím. Výroční zpráva o činnosti školy je zpracována v souladu s platnou legislativou, má velmi dobrou vypovídací hodnotu.

Jednou z priorit dlouhodobé koncepce školy je vytváření důvěry mezi učiteli a rodičovskou veřejností. Tomu napomáhá spolupráce vedení školy se Sdružením rodičů a přátel školy, s Klubem rodičů a s radou školy. Systematická je kooperace se sociálními partnery (pedagogicko-psychologická školní služba Porození, městská část, policie atd.). Partnery školy jsou i nadace, např. mezinárodní organizace „Step by step“ nebo „Člověk v tísni“. Škola je tréninkovým centrem programu Začít spolu. Pedagogickou praxi zde absolvují studenti Přírodovědecké a Pedagogické fakulty UK, fakult v Hradci Králové a v Liberci a Střední pedagogické školy v Praze.

Organizování má vynikající úroveň.

Vedení a motivování pracovníků

Ředitelka uplatňuje demokratický styl řízení, s důrazem na maximální participaci pracovníků. Při rozdělování úkolů zohledňuje schopnosti pedagoga, jeho odborné zaměření a ochotu podílet se na daném úkolu. Ředitelka i zástupci motivují pracovníky především osobním příkladem a objektivitou. Učitelé oceňují jejich otevřenost vůči novým trendům, schopnost netradičně řešit organizační i personální problémy, přímost v jednání a schopnost prezentace školy na veřejnosti.

Pracovníci školy jsou pravidelně hodnoceni podle vnitřního platového řádu. S kritérii pro stanovení nadtarifních složek platu byli všichni prokazatelně seznámeni a sami se podílejí na

evidenci činností v rámci těchto ukazatelů. Vedení školy hodnotí především schopnost týmové práce a kreativitu učitelů, zejména při plánování i uskutečňování vzdělávacích projektů a při realizaci aktivizujících metod výuky. Plánování dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků vychází z potřeb a cílů školy. Její kredit zvýšilo získání akreditace na poskytování dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků pro anglický jazyk a kancelářské aplikace. Nekvalifikovaným a začínajícím pedagogům pomáhají uvádějící učitelé určení z nejlepších pedagogů školy. Společné hospitace ČŠI a vedení školy ukázaly, že členové vedení dokážou posoudit klady a zápory sledovaného vyučování. Dokumentovaná doporučení k další práci mají pomoci pracovníkům v jejich profesním růstu.

Vedení vypracovalo podrobný systém hodnocení školy a sebehodnocení pracovníků. Jak žáci zvládli učivo, zjišťují srovnávací prověřovací testy, které připravují a vyhodnocují učitelé v odborných komisích. Zadávají se žákům dvakrát ročně v předmětech český jazyk, cizí jazyk, matematika, fyzika, přírodopis, chemie, dějepis a zeměpis. V evaluačních dílnách, při kterých pedagogové na základě zpracovaných rodičovských dotazníků vyvozují závěry, které se stávají podnětem a inspirací pro další práci.

Vedení a motivování pracovníků má vynikající úroveň.

Kontrolní mechanismy

Vedení školy zpracovalo plán kontrolní činnosti v návaznosti na roční plán školy. Je konkrétní, časově strukturovaný, určení jednotlivci odpovídají za kontrolu daných úkolů. Kromě běžných kontrol sleduje priority, které korespondují i s koncepčními záměry školy. Pozornost věnuje zejména užívání moderních metod a forem práce, klimatu ve třídě, způsobům motivace žáků, formám hodnocení a přístupu pedagogů k integrovaným žákům. Pro sjednocení kritérií a vzhledem k rozmanitosti učebních plánů se některých hospitací účastní dva členové vedení, nebo člen vedení a školní psycholožka. Eventuálně hospitují i třídní učitelé. Ředitelka i zástupci znají kvalitu práce jednotlivých učitelů. Výsledky hospitací i všech ostatních kontrol vedení školy s pedagogickými pracovníky projednává, včetně opatření k nápravě zjištěných nedostatků a její následné kontroly. Souhrnné poznatky z kontrolní činnosti konzultuje s vedoucími odborných komisí; stanoví se závěry a cesty ke zkvalitnění vzdělávání a výchovy. Systém vnitřního ověřování výsledků vzdělávání a interní evaluace školy byl zmíněn již v předchozím oddílu.

Zcela výjimečným nedostatkem byla skutečnost, že kontrolní mechanismy neregistrovaly implementaci informatiky do předmětu matematika v 9. ročníku, (viz výše), k níž došlo v rozporu splatnými učebními osnovami.

Kontrolní systém je funkční, má velmi dobrou úroveň.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Podmínky vzdělávání jsou celkově vynikající.

HODNOCENÍ EFEKTIVNOSTI VYUŽÍVÁNÍ PROSTŘEDKŮ PŘIDĚLENÝCH ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU VZHLEDEM K ÚČELU JEJICH POSKYTNUTÍ A VZHLEDEM K UČEBNÍM DOKUMENTŮM
--

Kontrolované období: kalendářní rok 2000

Hodnocení efektivnosti čerpání NIV

Ekonomická kontrola se zaměřila na přiděl, čerpání a vyúčtování prostředků, které byly v roce 2000 přiděleny škole prostřednictvím Školského úřadu ze státního rozpočtu.. Prostředky ze státního rozpočtu byly použity na odměňování zaměstnanců, zákonné odvody a ostatní neinvestiční výdaje školy.

Hodnocení efektivnosti čerpání mzdových prostředků

Všechny prostředky na platy pedagogických a ostatních zaměstnanců byly ve škole v roce 2000 vyčerpány v plné výši, tak jak bylo stanoveno v poslední verzi rozpočtu ze Školského úřadu ze dne 1. listopadu 2000.

Z poslední úpravy rozpočtu předloženého Školským úřadem pro Prahu 4 vyplývá, že základní škola nepřekročila závazné limity prostředků na platy , ostatní platby za provedenou práci ani závazný limit pracovníků.

Součástí ekonomické kontroly bylo i namátkové prověření správnosti zařazení zaměstnanců školy do platových tříd a stupňů, v této oblasti nebylo shledáno porušení platné legislativy.

Ve škole byly prověřeny všechny dohody o provedení práce v roce 2000, také v této oblasti nebyly shledány žádné závady, prostředky přidělené ze státního rozpočtu byly vyčerpány v plné výši a byly i řádně zúčtovány.

Ve škole jsou uplatňována kritéria pro vyplácení nenárokových složek platu podle vnitřní směrnice.

Škola má vypracovanou směrnici o FKSP, čerpání ve sledovaném období bylo následující:

kultura a sport	25%
rekreace, zlepšení prac. prostředí	30%
peněžní a nepeněžní dary	15%
příspěvky na obědy a sociální výpomoc	30%

Hodnocení efektivnosti čerpání OINV

Z ostatních neinvestičních výdajů byla použita část na nákup učebnic a učebních pomůcek, což činilo 1,5% z celkových prostředků poskytnutých ze státního rozpočtu. Na další vzdělávání pedagogických pracovníků byla v roce 2000 vydána částka ve výši 0,3% z celkových finančních prostředků ze SR. Další prostředky byly použity na předplatné odborných časopisů, přednášky pro žáky(šikana, sekty apod.) a pro potřeby školní jídelny. Ostatní náklady školy spojené s její provozní činností byly hrazeny z mimorozpočtových zdrojů.

Hodnocení kvality výroční zprávy o hospodaření školy

Výroční zpráva o hospodaření školy v roce 2000 obsahuje všechny požadované vyžadované náležitosti. Je zpracována přehledně a v návaznosti na účetnictví školy.

Hodnocení efektivnosti využívání prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem k učebním dokumentům

Prostředky přidělené základní škole v kalendářním roce 2000 ze státního rozpočtu byly v celkové výši 95,7% vyčerpány na pokrytí mezd, zákonných odvodů a ostatních plateb za provedenou práci. Zbývající prostředky se použily jako ostatní neinvestiční výdaje.

Podle dokladů předložených školou ke kontrole lze konstatovat, že prostředky přidělené škole ze státního rozpočtu byly vyčerpány v plné výši a byly využity účelně a hospodárně.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

• Komunitní škola a komunitní vzdělávací centrum

Účast v projektu Komunitní škola vychází z koncepčních záměrů ředitelky školy. V rámci jeho realizace bylo při škole zřízeno Komunitní vzdělávací centrum, které organizuje vzdělávací, kulturní, sportovní kurzy a společenské akce pro všechny zájemce z okolní lokality bez rozdílu věku. Centrum spolupracuje s Klubem rodičů a se žákovským parlamentem. Hlavní prioritou je smysluplné naplnění volného času dětí i dospělých. Kromě pravidelných kurzů probíhají v průběhu roku jednorázové akce, kterými škola oslovuje místní obyvatele a nabízí jim navíc možnost účastnit se života školy. Jsou to např. organizace literární a výtvarné soutěže pro žáky základních škol Hampadík s celorepublikovou i mezinárodní účastí, dílna pro rodiče budoucích prvňáčků, výstavy ve škole i účast na výstavě Schola pragensis a na Veletrhu volnočasových aktivit a sociálních služeb. Na festivalu her a učení žáci spolupracovali s partnery několika zemí, kteří se ho v rámci projektu EU Socrates - Comenius zúčastnili. Mezi významné aktivity patří Internetový klub, který umožňuje zájemcům přístup do celosvětové počítačové sítě za výhodných finančních podmínek.

Škola svými aktivitami dokazuje, že je „otevřenou školou“ pro žáky, jejich rodiče i širokou veřejnost.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Zřizovací listina Městské části Praha - Modřany ze dne 27. května 1993, včetně čtyř dodatků.
- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 1840/ZŠ ze dne 31. srpna 2000.
- Osvědčení o udělení statutu fakultní školy Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy.
- Osvědčení o způsobilosti vzdělávacího zařízení čj. MŠMT 26 104/2000-20-97.
- Oprávnění školního psychologického pracoviště, čj. MŠMT 20 992/95-22.
- Organizační řád školy.
- Povinná dokumentace škol a školských zařízení podle § 38a zákona č. 29/1984 Sb., (školský zákon) ve znění pozdějších předpisů, vztahující se k hodnocení činnosti školy: Rozvrh hodin, řád školy, třídní knihy, třídní výkazy a katalogové listy žáků vztahující se ke školním rokům 2000/2001 a 2001/2002, personální dokumentace zaměstnanců školy, záznamy z jednání pedagogické rady za školní roky 2000/2001 a 2001/2002,
- Vybrané žákovské knížky, sešity a další práce žáků.

- Plán personálního rozvoje pg pracovníků školy 2001/05.
- Fakultativní dokumentace vedení školy a jednotlivých učitelů: Rok 2001/2002 (roční plán), týdenní plány, plán kontrolní činnosti, tematické plány, záznamy z hospitací.
- Podkladová inspekční dokumentace.
- Dotazník pro ředitele před inspekcí.
- Hospitační záznamy ČŠI.
- Komunitní vzdělávací centrum 2001/2002.
- Personální a mzdová dokumentace zaměstnanců
- Úprava rozpočtu k 1. listopadu 2000
- Účtový rozvrh na rok 2000
- Kritéria pro vyplácení nenárokových složek platu
- Zúčtování se státním rozpočtem NIV za rok 2000
- Hlavní účetní kniha
- Přehledy vzdělávacích a jazykových kurzů absolvovaných v roce 2000
- Platový řád s účinností od 1. ledna 2001
- Vnitřní rozpis zaměstnanců a prostředků na platy v roce 2000
- Výkaz P1-04 z roku 2000
- Výkaz zisku a ztrát v roce 2000
- Výroční zpráva o hospodaření v roce 2000
- Účetní doklady o čerpání ONIV v roce 2000
- Rozvaha na rok 2000
- Dohody o provedení práce v roce 2000
- Platová inventura za rok 2000
- Přehled o čerpání prostředků na DVPP v roce 2000

ZÁVĚR

Koncepční záměry a dlouhodobé plánování školy cíleně směřují k tomu, aby poskytly žákům optimální vzdělávací program a příznivé podmínky pro jejich vzdělávání a všestranný rozvoj vzhledem k jejich různým specifickým potřebám a zájmům. Nabídka vzdělávacích aktivit pokrývá široké spektrum žákovské populace.

Vedení školy usiluje vytvořit stabilní, věkově vyvážený a kvalitní pedagogický sbor, který se v převážné většině dále vzdělává, eventuálně si požadované vzdělání dalším studiem doplňuje. Personální podmínky jsou celkově velmi dobré.

Materiální podmínky jsou celkově (s výjimkou matematiky a dějepisu) velmi dobré. I když počet žáků nepřevyšuje stanovenou kapacitu školy, musí škola veškeré prostory využívat velmi účelně a úsporně.

Významným kladem ve vyučování je prosazování aktivizujících metod a forem práce, podpora dětské kreativity, příznivá atmosféra a otevřená komunikace mezi učiteli a žáky. Současně se škola snaží, aby žáci získali ve zvoleném vzdělávacím programu maximum

vědomostí, znalostí a dovedností potřebných pro volbu jejich další vzdělávací cesty. Dílčí problémy existují v plánování a v organizaci vyučování, v praktické realizaci uvedených metod, které nejsou vždy optimální.

Organizace výchovně-vzdělávacího procesu i provozu školy je promyšlená a funkční, usiluje o vytváření příznivých pracovních podmínek i optimálního klimatu pro výchovu a vzdělávání. Výrazným kladem je participace žáků (žákovský parlament, školní časopis, projekty, aktivity mimo vyučování) i rodičů (Sdružení rodičů a přátel školy, Klub rodičů, Komunitní centrum) na denním životě školy. Velmi atraktivním a kvalitním zdrojem informací a prostředkem komunikace jsou webové stránky školy.

V koncepci i v každodenní činnosti se účinně prosazuje myšlenka školy nejen jako instituce poskytující základní vzdělání dětem, ale jako vzdělávacího a společenského centra v lokalitě, které je schopno oslovit široké spektrum zájemců bez ohledu na dovršený věk.

Finanční prostředky přidělené škole ze státního rozpočtu byly ve sledovaném období využity účelně a hospodárně vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem ke schváleným učebním dokumentům.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Jiří Vagenknecht	
Členové týmu	PaedDr. Jana Křest'ánová	
	RNDr. Jitka Loubová	
Další zaměstnanci ČŠI	Ing. Alexandr Stojanov	

V Praze dne 25. února 2002

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 4. března 2002

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

PaedDr. Iva Cichoňová

.....
podpis

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů. Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnoticí stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy: odbor školství MHMP	2002-03-19	010 279/02-2700
Zřizovatel: MČ Praha 12	2002-03-19	010 281/02-2700
Rada školy	2002-03-19	010 280/02-2700

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.